

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4—
poluletna . . . K 2—
četrtna . . . K 1—
posamezna šte. 10 vin.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo; roko-
pisi se ne vračajo.

Naša Moč

Glasilo slovenskega delavstva

Uredništvo in uprav-
ništvo v Ljubljani,
Katoliška tiskarna

Oglasi se sprejemajo
po dogovoru.

Štev. 17.

V Ljubljani, 23. marca 1917.

Leto XII.

Zgodovina se ustvarja.

Ljubljana, 20. marca 1917.

In zgodilo se je, česar svet ni pričakoval. V Rusiji je izbruhnil upor. Petrograd je stradal. Ljudje so bili nekaj časa potrpežljivi, a končno so šli na ulico nasproti strojnimi puškami in bajonetom povedat, da hočejo kruha. Pričeli so se izgredi. Ruski državni zbor, gosudarstvena дума mu pravijo, se je tudi spuntala. Ruska vlada je nameravala dumo razpustiti, ta pa ni šla narazen, marveč se je postavila na čelo upora. In pristopili so k uporui končno v Petrogradu tudi vojaki. Upor v prestolnici Rusije... je zmagal. Duma je izvolila svoj izvršilni odbor, ta je pa imenoval posebno svoje ministrstvo. Staro ministrstvo so zaprli; pravijo, da jih bo sodilo državno sodišče.

Sledilo je pa drugo, zelo važno poročilo.

Car Nikolaj III. je namreč odstopil in izdal ob svojem odstopu sledeči oklic:

Mi po božji milosti Nikolaj III., car vseh Rusov, car Poljske, knez Finske itd. naznanjamo svojim zvestim podanikom: V dneh velikega boja proti zunanemu sovražniku, ki se že tri leta trudi, da bi podjarmil našo domovino, je Bog poslal Rusiji novo preizkušnjo. Notranje težkoče groze usodno učinkovati na končni izid trde vojske. Bodočnost Rusije, čast naše armade in vsa bodočnost naše ljubljene domovine zahteva, da se vojska za vsako ceno dovede do zmagovitega konca. Grozoviti sovražnik napenja svoje zadnje sile in bliža se tisti trenutek, ko bo naša hrabra armada skupno z našimi slavniimi zavezniki sovražnika končno vrgla na tla.

V teh za življenje Rusije odločilnih dneh smo smatrali za dolžnost svoje vesti, da moramo olajšati našemu narodu tesno združitev in organizacijo vseh njegovih sil, da uresničimo hitro zmago. V sporazumu z dumo smo izpoznali za dobro, da se odpovemo prestolu ruske države in da položimo najvišjo oblast.

Ker se od našega ljubljeneega sina nočemo ločiti, prenašamo prestolonasledstvo na našega brata vel. kneza Mi-

haela Aleksandroviča, katerega blagoslovljamo, ko zaseda prestol. Našemu bratu naročamo, naj vlada v popolnem soglasju z zastopniki naroda, naj vzdržuje postavne naprave in naj v imenu zelo ljubljene domovine nanje neprekršljivo priseže. Vse zveste sinove domovine pozivamo, naj izpolne svojo sveto domoljubno dolžnost, ubogajo naj carja v težkih trenutkih narodove preizkušnje in naj mu z zastopniki naroda skupno pomagajo, da bo vodil rusko državo po poti sreče in slave. Bog čuvaj Rusijo.

Ali se je car prostovoljno odpovedal prestolu, ali so ga na to prisilili uporniki, je reč, o kateri se še danes ne more vedeti, kako da je bilo. Ampak car se je odpovedal prestolu, ki naj bi ga bil zasedel veliki knez Mihael Aleksandrovič, ker se je car tudi za svojega sina odpovedal prestolu.

Svet je pa sedaj presenetila sledeča brzojavka:

Kodanj, 17. marca. Mitzauov urad poroča iz Petrograda: Veliki knez Mihael Aleksandrovič je izdal oklic, s katerim naznanja, da je trdno sklenil najvišjo oblast prevzeti le pod pogojem, če to narod želi in da narod s plebiscitom izraženim po svojem zastopstvu na ustavodajnem zboru določi obliko vlade in novo ustavo ruske države.

Ko prosim za blagoslov Najvišjega, izvaja dalje, priporočam vsem ruskim državljanom, naj se tisti vladi podrede, katero je sestavila дума in ki naj vso moč in avtoriteto izvaja, dokler ne bo s splošno in enako tajno volilno pravico izvoljeni ustavodajni zbor izrazil svoje volje o obliki vlade.

Rusija je zdaj, ko tudi veliki knez Mihael Aleksandrovič ni hotel prevzeti carskega prestola, postala pravzaprav ljudovlada, ker je prešla oblast v roke gosudarstveni dumi, oziroma njeni vladi.

Kaj da hoče nova ruska vlada izvesti, nam pove sledeči oklic začasne vlade:

V tem trenutku imenuje začasni odbor sledeče ministre prvega narodnega kabineta, katerim njih prejšnje delovanje v javnosti in v politiki zagotavlja zaupanje dežeje.

Nova vlada bo zasledovala sledečo politiko: Splošno neposredno pomilostitev

vseh oseb glede na politične ali verske zločine, med njimi tudi teroristična dejanja, vojaške upore in zločine proti kmetским postavam, dalje svobodo mnenja, svobodo časopisja, društveno in zborovalno svobodo, kakor tudi glede na pravo o stvkih in se te pravice razširijo na vojaške osebe v mejah, ki jih dovoljujejo vojaške in tehnične razmere. Odstranitev vseh socialnih, verskih ali narodnih omejitev, priprave za sklicanje ustavnega zbora, ki bo po splošnem dobrem pravu uredil vlado in sprejel ustavo.

Napravo policije bo nadomestila narodna policija z izvoljenimi poveljniki, ki bodo podeljeni samoupravi.

Občinske volitve se bodo izvedle po načelih splošne volilne pravice. Čete, ki so se udeležile upora, se ne smejo razorožiti, marveč morajo ostati pripravljene v Petrogradu za vsak slučaj. Vse omejitve vojakov glede na socialne pravice se odpravijo.

Začasna vlada smatra za važno, da pristavi: vojnege stanja ne namerava izrabit za odgoditev navedenih reform.

Kar obeta nova začasna vlada, je samo po sebi lepo. Če bo vlada res tudi držala in če bo v stanu izvesti, kar obeta, more katoliška reč in reč delavstva v Rusiji le pridobiti. Katoličanstvo pristo sedanjih okov čaka v Rusiji lahko lepa bodočnost.

Dalje je nova ruska vlada svojim poslancem v inozemstvu še naznanila tole:

Petrograjska brzojavna agentura Vas je že obvestila o dogodkih zadnjih dni in o padcu starega ruskega vladnega režima, ki se je zrušil vsled svoje nezmagovitosti, po svojih napakah in po svoji kaznivi neprevidnosti v ogorčenju ljudstva. Jeza, ki jo je zdaj propadli red reči povzročil v vseh zdravih slojih, je krizo izdatno olajšala in skrajšala. Ker so se vsi navedeni sloji z občudovanja vrednim navdušenjem zbrali okolu zastave revolucije ker je armada hitro in učinkujoče pomagala, je narodno gibanje v komaj osmih dneh odločilno zmagalo.

Vsled hitre izvedbe se je na srečo število žrtev omejilo na tako nizko število, kakršnega v povestnicah preobrata ni enakega. Z aktom datiranim iz Pskova s 15. marca se je odpovedal prestolu car Nikolaj II. zase in za veli-

kega kneza prestolonaslednika Alekseja Nikolajeviča na korist velikemu knezu Mihaelu Aleksandroviču. Veliki knez Mihael Nikolajevič se je, ko je bil o tem obveščen, z dekretom v Petrogradu 16. marca odpovedal prevzeti najvišjo oblast do tistega trenutka, ko se bo ustavodajalni zbor sestavil, da na temelju splošne volilne pravice določi obliko vlade in nova načela Rusiji.

Z istim pozivom je pozval veliki knez Mihael Aleksandrovič ruske državljane, naj se do končne izjave narodove volje podvržejo oblasti začasne vlade, ki se je sestavila na iniciativo državne dume in ki ima vso oblast. Vlada, ki je prevzela oblast v trenutku najtežavnejše zunanje in notranje krize, ki jo je prebila Rusija v svoji zgodovini, se popolnoma zaveda svoje strašne odgovornosti. Predvsem bo delala na to, da odpravi napake preteklega časa, da zavaruje red in mir v deželi in da pripravi predpogoje, da se bo izrazila volja suverena naroda o njegovi bodoči usodi.

V zunanji politiki bo vlada, v kateri mi je bilo poverjeno zunanje ministrstvo, spoštovalo mednarodne obveznosti, ki jih je prevzela od padle vlade. Skrbno bomo gojili razmere, ki nas vežejo z ostalimi prijateljskimi in zvezniškimi narodi in zaupamo, da bodo te razmere postale še pristranejšje pod novim vladnim načinom v Rusiji, ki bo vladalo po demokratičnih načelih spoštovanja, ki smo ga dolžni velikim in malim narodom, svobodi njih napredka in dobremu sporazumu med narodi. Prosim Vas, da naznanite besedilo te brzojavke zunanjemu ministrstvu.

Rusija vojske, ki vtaplja svet že tri leta v krvi, ni hotela. Rusija, ki je postala žrtev premissljenega, skrbno pripravljene napada, se bo nadalje, kot prej vojskovala proti osvojevalnemu duhu roparskega plemena, ki se je domišljeval, da bo ustanovil neznosno hegemonijo nad sosedi in da bo Evropi dvajsetega stoletja naložil gospodvo

pruskega militarizma. Zvesti pogodbi, ki Rusijo nerazdružljivo družijo s svojimi slavnimi zavezniki, je ž njimi vred odločen, da zagotovi svetu za vsako ceno mirovno dobo temeljem trajne narodne organizacije, ki bo jamčila pravo in pravičnost. Rusija se bo na njih strani borila proti skupnemu sovražniku do konca brez odmora in brez slabosti. Vlada, ki ji pripadam, bo vse sile osredotočila na priprave k zmagi in bo najhitreje odpomogla slabostim preteklosti.

Podpisal: Miljukov.

A med tem, ko se nova ruska vlada predstavlja svetu, kot da se je že polastila vse oblasti, se pa le še nikakor ne more reči, da bi bil položaj v Rusiji že popolnoma jasen. Predvsem se mora pribiti tole: Nasproti začasni vladi nastopa socialno demokratično delavstvo, ki ni za vojsko čisto nič navdušeno, ki ni za to, da bi Rusijo zopet vladal kak car in ki dela naprej za to, da postane Rusija ljudovlada. Na drugi strani se tudi ni gotovo, kakšno stališče da je zavzela armada na bojišču nasproti novi vladi.

Zelo se poudarja in veliko se piše, da so Angleži kumovali prekuciji v Rusiji. Mogoče je to res, a kaj je vse bilo merodajno za izbruh prekucije v Rusiji v taki veliki meri, je pač reč, o kateri se danes z gotovostjo ne more nič trditi. To se bo vedelo natančno šele čez leta.

V koliko bo na vojsko vplivala prekucija v Rusiji, se bo kmalu pokazalo. Höfer in Ludendorff poročata zadnje dni z ruskega bojišča, da se ni nič posebnega zgodilo. Vsekakor živimo v dneh, ko se ustvarja nova zgodovina. Demokratična misel prodira in zmaguje celo v Rusiji.

Ureditev plačilnih in delavnih razmer v obratih vojne industrije.

Uradno se razglša: Državni zakonik je objavil cesarsko naredbo in izve-

dilna določila ministrstva deželne brambe, ki urejajo plačilne in delovne razmere v obratih vojne industrije. V zmislu te odredbe se smatrajo kot taki tisti obrati, ki so podvrženi postavi o vojnih dajatvah, in obrati vojaške uprave. Uvaja se načelo, da morajo osebe, ki so v teh obratih zaposlene, dobivati take plače, ki odgovarjajo njih poklicni izobrazbi in njih delu v primeri z njih življenjskimi in delovnimi razmerami. Plača bodi v istovrstnih obratih enaka in ne nižja, kakor v podobnih nevojaških obratih. Da se plače uredi, bodo ustanovili celo vrsto pritožilnih komisij v posameznih deželah, v katerih bodo zastopani tudi zastopniki delodajalcev in delojemalcev. Odredba obsega tudi delavce tistih vojnih industrij, ki niso podvržene postavi o vojnih dobavah. Komisiji gre tudi odločilna pravica. Dalje se odreja, da smejo delavci vojne industrije zapuščati delo le iz važnih vzrokov in da bodo kaznovani, če kršijo to delovno dolžnost. Pri ženskih delavkah upravičujejo materinske dolžnosti in rodbinski razlogi izstop iz dela. A tudi delodajalci, v kolikor so lastniki obratov, smejo v bodoče le iz važnih razlogov in z oblastvenim pritrdilom razdružiti delovno razmerje. Če komisija odreče razrušitev delovnega razmerja, da si je po sodbi stranke utemeljena po obrtnem redu ali po kakih drugih postavah razrušitev delovnega razmerja, stranka še vedno lahko pritoži na sodišče. Nove odredbe torej naložajo delodajalcem in delojemalcem nove pravice in nove dolžnosti.

Zavidali so mu...

(Konec.)

Dan je preživel v žalosti. Hodil je po mestu in po bližnji okolici. Dolgo se je mudil v pristanišču. Končno se je podal na lepo, staro mestno pokopališče.

Gomile svojih staršev ni mogel dobiti precej. Šele potem, ko je vprašal cerkovnika, mu je ta pokazal v s travo zaraščenem kotu grob s križem.

Ko se je stari cerkovnik prijazno poslovil, se je zgrudil mož na zemljo. Oči so mu bile solzne tako hudo, da so ga pričele boleti.

Še po tem slovesu je koprnelo njegovo srce, nato je odhajal.

A kljub temu, kako hudo mu je bilo pri srcu. Pomlad se poraja v dežel. Kmalu bodo peli velikonočni zvonovi. V cerkvah bodo veselo peli aleluja. Kako ga je vleklo domov z nevidno silo, počiti mu zdaj hoče, ko pomisli, da bo moral le ljubi svoj dom zapustiti in da ga ne bo nikdar več videl.

Ker že trka velika noč, bi zdaj tudi drugod ne dobil dela. V praznikih ljudje počivajo. Pozneje zopet premissljujejo, kaj zahtevata hiša in trgovina.

Sklenil je, da ostane. Šel je iskat prenočišča. Tam pri pristanišču je zapazil malo gostilno. V njej hoče stanovati. Nekaj dni bo že prebil.

Ko še tako premissljuje, šest ur je preteklo, odkar je zapustil mestno klet, kar zagleda, da se velika mogočna postava približuje počasi pokopališču. Mož gre po glavni pokopališki poti proti kotu, kjer stoji naš Zaplotnikov Tine.

Ostro gleda naš prijatelj proti prihajajočemu in spozna svojega starega prijatelja Franca Reša. Tinetu utripa srce. Hitro se skrije za grmovjem.

Od tam opazuje, kaj da dela Reš, ki prihaja s sklonjeno glavo globoko zamišljen, ne da bi se ozrl na desno ali levo, proti malemu gozdiču na pokopališču.

Tine se priplazi tiho proti grmu, gleda in prisluška.

Radovednost ga žene, da od blizu opazuje prijatelja. Upa morebiti, da do-

bi priliko in da nagovori moža da ponovi staro znanje, a morebiti še kaj pridobi zase.

A nato se prestraši. Stokanje začuje njegovo uho. Ko namreč njegov pogled prodira skdbzi drevje, vidi Reša, da sedi obupan, kakor kak obsojenec.

Nič več ni le stokal, marveč govoril je tudi sam s seboj:

»Ne! Ne! Ne varaj samega sebe! Izgube so tako velike, da jih ne boš mogel pokriti! Ne čaka te samo revščina, marveč tudi sramota in še kaj hujšega! Saj poznam svet! Denarju se klanja, ne človeku, ki morebiti to zasluzi!«

Takoj nato potegne Reš samokres, ga pogleda in ga položi na klop poleg sebe.

Za Boga! Kaj je to! Kaj strašnega namerava...?

Hitro kakor blisk in tiho kakor mačka švigne Tine okoli gozdiča; sreča mu je mila, Reš ga ne zapazi, ko počepne na stran klopi, na kateri sedi on.

In Reš poklekne in moli, a med tem

OBČNI ZBOR TRBOVELJSKE SKUPINE J. S. Z.

Med našimi skupinami, ki tudi med vojsko vrlo delujejo, zavzema odlično mesto naša trboveljska strokovna organizacija. Njeno delo kaže najbolje tale zapisnik, ki ga dobesedno objavljamo tudi drugim našim skupinam v vzor. Slove:

Z a p i s n i k

7. rednega letnega občnega zbora J. S. Z., skupina Trbovlje, ki se vrši dne 18. svečana 1917. ob 3. uri popoldne v prostorih dvorane »Društvenega Doma« v Trbovljah. Predsednik tov. Zupan konstatira v zmislu § 30. društvenih pravil, da je glavni letni shod skupine sklepčen.

Dnevni red.

1. Pozdrav načelnika skupine in otvoritev občnega zbora.
2. Poročilo načelnika in tajnika.
3. Poročilo blagajnika in govor.
4. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
5. Poročilo in potrdilo računov po reviziji.
6. Govor čast. gosp. župnika Časl Franca.
7. Volitev novega odbora.
8. Slučajnosti.

1. Načelnik skupine Trbovlje, tov. Zupan st., pozdravi vse navzoče člane in prijatelje strokovne delavske organizacije. Otvori občni zbor in potrdi sklepčnost, prečita dnevni red in poprima nadaljnji govor. Priporoča slovenske katoliške liste kot čtivo, posebno časnik »Slovensko Stražo«, katera izhaja dvakrat na teden in stane za člane le 5 K na leto. Nadalje opozarja, naj bi člani skupine bolj natanko čitali društvena pravila, ker so še mnogi člani, ki jim pravila sploh še znana niso. Člani naj bi ne pristopali k skupini le iz golega koristolovstva, ampak v zavesti, da v »Slogi je moč«.

se Tine pripogne, približa se klopi, prime za zamokres in ga skrije.

Še bolj se skloni in zbeži, a zdaj je počila veja. Padel je in rahlo vzkliknil.

Kaj je? Kaj je?« zakliče Reš, plane kvišku in pograbi Tineta za vrat.

Ta je pa že izstrelil samokres v zrak, se dvignil in potem rekel:

»Izpustite me! Nisem nameraval krasti! Rešiti sem hotel življenje. Videl sem, kaj nameravate. Postopal sem kot star prijatelj. Poslušajte! Zaplotnikov Tine sem, sošolca sva bila.«

Strašno razburjen stoji Reš, ki je bil že obupal. Nato pa objame starega prijatelja in gre ves ponižan z njim na klop nazaj.

Čez pet let.

V Reševi hiši je svatba.

Neki tujec, ki je bil prišel v mesto pred leti in ki je kupil tiskarno »Novin« s hišo vred, je poročil Anico Rešovo, splošno spoštovano najstarejšo hčerko Franca Reša.

Reš sam je zelo vesel. Praznik je zanj, lepši kot kdajkoli poprej.

Združnost je tista tajna moč, ki nam je za občni blagor potrebna. Potrebna je pa tudi, da dosežemo svoj cilj na načrtani nam poti, posebno pa nam bo potrebna po končani vojni; kajti po vojni bomo morali napeti vso moč in sicer složno, da si priborimo odpomoč zase in delavstvu. Zdaj je zato potrebno, da se pripravimo in združimo, ker le tako nam bo mogoče svojo nalogo povoljno rešiti. Nadalje opozarja načelnik skupine tov. Zupan st., naj bi vsak član skupine tudi posmrtnino plačeval, ker je to malenkostno plačilo, pač pa v blagor ostalim družinam, katera zneso do treh let članstva 40 K, p otreh letih pa 100 K. Članarina pa znaša na leto komaj borih 1 K 20 vin. J. S. Z. nudi torej svojim članom najboljše ugodnosti v podporah, katere se pa bodo po končani vojni še bolj potrebovale. — Nato konča načelnik skupine svoj govor in poda besedo tukajšnjemu domačemu č. g. župniku Fr. Časlu.

2.) Burno pozdravljen sopi č. g. župnik Časl na govorniški prostor, pozdravi vse navzoče zborovalce J. S. Z. ter poprima besedo o pomenu in o moči delavske skupnosti. Razloži, kako močno so delavci na Angleškem združeni. Obžalovanja pa je vredno, ker so tako zaslepljeni, da se drže le socialne demokracije, katera ni drugega kot močna opora brezvestnih judovskih milijonarjev in odiralcev delavstva, katero, žalibog, že zdaj sprevidi kriva pota in obenem pa že tudi občuti njih ljubezen in udarce grozovitega ognjenega biča; raditarge bodo tudi izkrcavali v sedanji svetovni vojski. Nadalje razloži razkol socialne demokracije v Nemčiji in pripomni, da po vojni pride tudi delavstvo do besede, in sicer le po potu združenja v katoliških organizacijah, katerih voditelji so edino pravi in veštni voditelji delavstva. Nadalje pripomni, da bo ime lo delavstvo po vojni dovolj dela in dober zaslužek, ako bo združeno v katoliških organizacijah, katere bodo skrbale za to, da pride delavstvo do blago-

Njega veseli ta poroka. Ljubi moža, ki je vzel njegovo hčer. Spoštuje ga bolj, kakor katerega koli drugega.

Pred enim mesecem je pa tudi sklenil tako ugodno kupčijo, da pre-sega dobiček dveh let.

Tisti, ki ga imajo radi, se vesele, ker vedo, da mu je šlo pred petimi leti tako trdo, da bi bil moral skoraj napovedati konkurz.

Pomagal si je pa z vso odločnostjo. Pomagali so mu njegovi prijatelji. Najbolj ga je vzpodbueval njegov sedanji zet.

»Pridi k meni, Tine, poljubi me, predno se peljemo v cerkev. Za vse gre tebi zahvala! Nobenemu drugemu ne privoščim svoje hčere tako, kakor jo tebi!«

In s solzami v očeh mu je Tine vrnil poljub, ki mu ga je ponudil tisti, kateremu se takrat v mestni kleti ni upal niti seči v roke, ker se mu je zdel prijatelj prebogat in presrečen...

stanja. Nadalje poroča, da bodo voditelji katoliških delavskih organizacij skrbeli za to, da se bodo ubogemu delavstvu zacelile rane, ki jim jih je zadal meč strašne svetovne vojne; nadalje za izobrazbo in druge gmotne pripomočke. Nadalje razloži, da že tudi gospoda uvideva, da brez dobrega delavstva ne more živeti. Priporoča kot čtivo dobre katoliške časnike in knjige, graja pa čitanje slabih knjig, ki so že mnogo nesreče doprinesle. Opominja tudi voditelje na dobro vzgojo in na katoliške organizacije. H koncu njegovega, nad eno uro trajajočega govora naj bi njegove besede našle dobri odmev v srcih zborovalcev in obrodile dober sad, pozdravi še enkrat celi občni zbor in zaključil svoj govor z besedami: Trdno dajmo se skleniti, sloga pravo moč rodi; vse lahko nam bo storiti, ako združimo moči. Burno pozdravljen zapusti č. g. župnik govorniški prostor.

3. Načelnik skupine tovariš Zupan se zahvali v imenu celega občnega zbora č. g. župniku in preide na poročilo načelnika in tajnika, čitanje zapisnika lanskega letnega občnega zbora.

Tov. Urek, tajnik, prečita zapisnik in poroča, da je imela skupina v letu 1916. 6 odborovih sej in več sestankov; delovanje je bilo vkljub vsem v tem času nastalim neprilikam in vkljub vojskinim razmeram povoljno. Število članov se je seveda radi vojnih razmer in umrljivosti zmanjšalo, pač pa je ostala še zmožnost po prestalih razmerah nazaj vse zboljšati.

4. Blagajnik tov. Zupan ml. poroča sledeče: Skupina je imela v letu 1916. dohodkov: V glavni blagajni ostanek iz leta 1915. = 32 K 79 h. Pristopnina 2 K, tedenski prispevki 455 K 94 h, posmrtnina 2 K 90 h, v ročni blagajni ostanek iz leta 1915 = 34 K 73 h, dvavinarski prispevek 42 K 68 h. — Izdatki: bolniška podpora v 19 slučajih = 439 K 43 h, odpravnostni stroški = 20 K, spominski kamen iz »Doberdob« 10 K, poština 2 K 31 h, prispevki kmetske-mu bralnemu društvu 27 K 92 h. — Stanje premoženja skupine: v gotovini v blagajni 105 K, hranilna vloga z obrestmi 59 K 90 h in 45 K 10 h.

5. Pregledovalec računov tov. Lamprečnik izjavi, da je pregledal račune in da je vse v redu našel, nakar se dosedanjemu odboru popolno zaupanje izreče.

6. Volitev novega odbora da sledeči rezultati: načelnik: tov. Zupan Ivan st.; namestnik: tov. Kurent Anton; tajnik tovariš Urek Anton; namestnik: tovariš Zupan Fran ml.; blaganik: tovariš Zupan Ivan ml.; odborniki: tov. Levč Ivan, Lamprečnik Ignacij, Govejšek Franc, Kotar Josip, Okorn Jakob, Kurnik Angela, Kurent Josip, č. g. župnik Časl Fran; pregledovalec računov: tov. Kos Anton. Odbor je z izejemo par oseb isti kot leta 1916.

7. Načelnik tov. Zupan Ivan st. se v imenu skupnega odbora zahvali za izkazano zaupanje s tem, da se je izvolil zopet stari odbor. Nato zaprosi blagajnik tov. Zupan Ivan ml. za besedo.

Blagajnik tov. Zupan ml. poroča sledeče: Kot zastopnik skupine v Tr-

bovljah poslan k občenemu zboru J. S. Z. v Ljubljano naznani, da je bila skupina v Trbovljah od zveze pohvaljena, dalje poroča, da ima zveza J. S. Z. rezervnega fonda 40.000 K, dalje priporoča, da bi se nanovo pristopivši člani samo v prve tri razrede podpor vpisali in da bi se naj četrti in peti razred popolnoma opustilo. Obenem priporoča članom posmrtno zavarovanje, katerega prispevki so neverjetno nizki in tako vsakemu pristop omogočijo.

9. Načelnik tov. Zupan st. vabi in poziva vse tovariše-odbornike, naj bi se redno odborovih sej udeleževali, pozdravi še enkrat vse navzoče zborovalce in želi obilnega napredka v blagor delavstvu in splošnosti.

10. Ker se nihče ne oglasi več k besedi, zaključi načelnik skupine tov. Zupan Ivan st. lepo uspeli nad tri ure trajajoči 7. redni letni občni zbor in da znamenje za prosto zabavo.

Zupan, predsed. Urek, tajnik.

Pri zapečenosti in zaprtju si lahko oskrbimo olajšanje z uporabo odvajalnega sredstva. Vsakdo bi pa naj vedel, da imamo dvoje odvajalnih sredstev: drastično učinkujoča in nalahno učinkujoča. Drastična odvajalna sredstva nimajo redko za posledico draženje črevesa in se smejo torej jemati le z najskrajnejšo previdnostjo. Med nalahno odvajalnimi sredstvi, ki ne draže črevesa in so popolnoma neškodljiva, zavzemajo Fellerjeve želodec krepčajoče rabarbarske kroglice z znamko »Elsa-Pillen« prvo mesto. Pospešujejo tek in prebavo ter jih tudi ženske in otroci radi vzemo. Naj bi ne manjkale v nobeni hiši, da bi bile v služaju potrebe, pri zaužitju neprebavljivih jedil in želodčnih bolečinah vedno pri roki. 6 škatlic pošlje franco za samo 4 K 40 h lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 264 (Hrvatska). Tudi Fellerjev bolečine lajšajoči rastlinski esenčni fluid z znamko »Elsa-fluid«, blagodejno vtiralno sredstvo, 12 steklenic za 6 K (predvojnne cene) se lahko obenem naroči. Mnogi priznanih pisem dokazuje, kako priljubljen je Fellerjev »Elsa-fluid«, posebno kot brambno sredstvo za zdrave in za lajšanje bolečin onim, ki so postali bolni vsled prepiha, prehlajenja in vlažnosti.

Naši vojni pohabljeni.

Društvo Dobrodelnost izdaja »Dobrodelno knjižnico«, ki izhaja 15. vsakega meseca. Celoletna naročnina K 6, posamezni zvezek stane 50 vinarjev. Zvezka, ki sta dozdej izšla, sta naslovljena: »Oskrba vojnih pohabljenec« in »Naši vojni pohabljeni«. Oskrba vojnih pohabljenec je posneta po spisu prof. dr. K. Biesalskega ravnatelja zdravnika v Berlinu-Zehlendorfu; Naši vojni pohabljeni. Zdravilne in oskrbovalne naprave so prirejene po izdaji vseučil. prof. in višjega štabnega zdravnika dr. H. Spitzja; besedilo tolmači 89 podob.

Kaj nameravati navedeni knjižici, nam pojasnuje »Uvod«, ki izvaja:

Ze nad dve leti trajajoča svetovna vojna je zahtevala mnogo črtev najrazličnejše vrste. Skoraj je ni družine, ki ne bi bila prizadeta po krvavih bojih. Veliko je število onih, ki so žrtvovali življenje. Še več pa je onih, ki so se vrnili domov bolni, ranjeni, pohabljeni.

Invalidi po prejšnjih vojnah so bili zadovoljni, ako jim je država dovolila, da smejo, z vojaško kolajno odlikovani, hoditi z golidro (lajno) ali z drugimi

glasbili muzicirati; bolje rečeno, prosjati po svetu.

Dandanes moremo pohabljenim pomagati mnogo bolje. In pomagati jim moramo, sicer bi bil kmalu vsak kraj poln invalidnih prosjakov. Zdravniška veda je sijajno napredovala in jim more pomagati tako, da morejo postati zopet samostojni polnovredni člani človeške družbe, neodvisni od tuje milosti in nemilosti.

Nič več ne smemo dopuščati, da bi hrabri junaki, v boju ali na pohodih ranjeni in pohabljeni, morali iskati milosrčnih sodobnikov, morali beračiti vsakdanjega kruha z bridkim občutkom, da so ljudem nadležni in da jih ljudje prezirajo, zaničujejo, zasmehujejo, ponižujejo kot lenuhe in potepuhe. To bi bila nagraha nehvaležnost in slaba nagrada za njih požrtvovalno junaštvo, za njih veliko trpljenje in vzorno vztrajnost v naporni službi in v strašanskih bojih!

Ob zdravljenju pohabljenec ni važno samo kirurško delo, marveč tudi sistematično zdravljenje po operaciji, namreč kopanje, masaža, elektriziranje, natezanje in pasivno pregibanje otrplih ali omtvelih udov na posebnih ortopedičnih in mediko-mehaničnih pripravah.

(Dalje.)

Književnost.

Alojzij Res: »Ob Soči«, 2. izdaja. (Trst, 1917. Založila knjigarna J. Štoka. 8°. 36 str. Cena 60 vin.)

Mala knjižica roma v drugič med naše ljudstvo, pomnožena in obogatena z novo črtico »K Adriji«. Vsa slovenska resna kritika je rada priznala delu pomen, ki ga ima kljub skromnemu obsegu. Z gorko, nežno ljubeznijo do domovine pisane črtice so našle toliko prijateljev, da je prvi natisk (3000 izvodov) v komaj treh mesecih pošel, in malo je slovenskih literarnih del, ki bi v tako kratkem času zahtevale druge izdaje, kakor je zahteva Reskova »Ob Soči«. Pisatelj je podal v fini obliki občutij in vtiskov utrinke slovenskega trpljenja, ki ga je rodila vojna na našem jugu ob Soči, in ako je postalo delo, ki ga človek vzljubi, vzljubi tembolj, ker govori o njegovem lastnem trpljenju in lastni bolesti, ki se zrcali in gori s silnejšo močjo v pisateljevi duši.

Toda ne le moralni uspeh, tudi gmotni je povsem razveseljiv: čiste dohodke prve izdaje v znesku 250 K, katerim je priložil založnik iz lastnega še

50 K, je prejela »Posredovalnica za gofriške begunce« v Ljubljani.

Da založništvo ustreže vedno novim naročbam, je vkljub izrednim razmeram izdalo drugi natisk še v lepši ohliki kot prvi, in prepričani smo, da najde Resovo delo ljubezni in odmeva v naši domovini, ki ga zasluži.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Mihael Moškerc**. Tisk Katoliške Tiskarne.

PRILJUBLJENA

je lepota in ona je za sleherno ženo sredstvo, pridobiti si veljavo v družabnem življenju, v rodbini in na svetu. Lepota obraza, vratu in rok lahko vsaka ženska doseže po uporabi Fellerjeve pomade za obraz in varstvo polti »Elza«. Ista odstranjuje pege, nesnago, zakažne črve, mozoljce, naredi polt mehko, nežno in rožnato, in jo rabi mnogo tisoč žensk z velikim uspehom. Ne sme se pa uporabljati škodljivih sredstev, nego naroča naj se pristna pomada za varstvo polti »Elza«. Predvojnne cene: 1 lonček stane 2 K kot dodatek. 2 lončka 5 K franko. Ravno tako priljubljeno je Fellerjevo boraksovo milo (80 vinarjev) in Fellerjevo limbarjevo milo (1 K). Dobiva se le pri E. V. Fellerju v Stubici, Elza trg št. 264.

Najboljša in najcenejša zabava
v Ljubljani je v

Kino Central

v deželnem gledališču.

Obiskujte vedno »Kino Central«, kjer se za mal denar dobi bogato razvedrilo!

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

jedilno olje, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Šolskem drevoredu

kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti šte. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg šte. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta. **Priznane nizke cene!**

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovejših krojev iz pisanega blaga, šifona, lista in klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinejših. Fini batistasti, platnени in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha. **Vedno sveže blago!**